

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо призначення і виплати одноразової грошової допомоги

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 34–35, ст. 458):

1) у статті 118:

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"3. Особа рядового і начальницького складу служби цивільного захисту має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за її вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках (далі – особисте розпорядження).

Справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує керівник органу чи підрозділу цивільного захисту або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається в особовій справі особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, яка його склала.

Порядок та строки передачі особою рядового і начальницького складу служби цивільного захисту оригіналу особистого розпорядження керівнику органу чи підрозділу цивільного захисту для зберігання в особовій справі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Особа рядового і начальницького складу служби цивільного захисту має право у будь-який час скасувати особисте розпорядження або скласти нове.

Кожне нове особисте розпорядження скасовує дійсність попереднього особистого розпорядження.

Заборонено розголошувати зміст особистого розпорядження до встановлення факту загибелі (смерті) особи, яка його склала".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;
частину четверту викласти в такій редакції:

"4. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України";

2) статтю 118¹ викласти в такій редакції:

"Стаття 118¹. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги

1. У випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, визначені в цьому Кодексі.

2. За наявності особистого розпорядження право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, на користь яких складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеної в такому розпорядженні у відсотках.

Незалежно від змісту особистого розпорядження право на одноразову грошову допомогу мають малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи у розмірі 50 відсотків частки, яка належала б кожному з них у разі призначення і виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

3. У разі відсутності особистого розпорядження або за наявності неохопленої особистим розпорядженням частки розміру одноразової грошової допомоги право на призначення та отримання такої одноразової грошової допомоги (її частки) мають особи, визначені у частині четвертій цієї статті, у рівних частках.

4. До членів сім'ї загиблої (померлої) особи, зазначеної у пунктах 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, належать:

діти, у тому числі усиновлені, зачаті за життя загиблої (померлої) особи та народжені після її смерті, а також діти, стосовно яких загибла (померла) особу за її життя було позбавлено батьківських прав;

один із подружжя, який пережив загиблу (померлу) особу;

батьки (усиновлювачі) загиблої (померлої) особи, якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);

внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, за умови що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

5. У випадках, передбачених пунктами 3–5 частини другої статті 118 цього Кодексу, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають відповідні особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту";

3) у статті 118³:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, за відсутності особистого розпорядження призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її призначення та отримання, за особистою заявою відповідної особи або її законного представника.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених у частині четвертій статті 118¹ цього Кодексу, від призначення та отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений частиною сьомою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання такої допомоги, у рівних частках.

Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, за наявності особистого розпорядження призначається і виплачується особі (особам), на користь якої (яких) складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеної в такому розпорядженні у відсотках. У таких випадках розмір часток обраховується із суми, що залишилася після виплат, визначених абзацом другим частини другої статті 118¹ цього Кодексу.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених в особистому розпорядженні, від призначення та отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна з таких осіб у строк, встановлений частиною сьомою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання такої допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, у рівних частках.

Відмова від призначення та отримання одноразової грошової допомоги від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої) особи, а також

недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, не допускається.

Особи, які мають право на одноразову грошову допомогу, можуть відмовитися від її призначення та отримання шляхом подання заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально";

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

"5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, органи і підрозділи цивільного захисту безоплатно в порядку електронної взаємодії отримують необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного реєстру судових рішень, Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних".

У зв'язку з цим частини п'яту і шосту вважати відповідно частинами шостою і сьомою;

4) статтю 118⁴ доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Одноразова грошова допомога не призначається особі, яка умисно позбавила життя чи вчинила замах на особу (осіб), яка (які) має (мають) відповідно до цього Кодексу право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягалася до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення щодо загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили.

У призначенні та виплаті одноразової грошової допомоги може бути відмовлено або її виплата припинена чи призупинена особі, щодо якої рішенням суду, яке набрало законної сили, встановлено факт ухиляння від виконання обов'язку щодо утримання загиблої (померлої) особи за її життя.

За наявності спору між особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або між особами і органами, уповноваженими призначати та здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, щодо права на її призначення та отримання та/або її розміру орган, уповноважений здійснювати виплату одноразової грошової допомоги,

призупиняє її виплату до вирішення спору в судовому порядку та набрання судовим рішенням законної сили".

2. У Законі України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 2013 р., № 25, ст. 246; 2017 р., № 21, ст. 246; 2018 р., № 43, ст. 344; 2020 р., № 47, ст. 408; із змінами, внесеними Законом України від 29 липня 2022 року № 2489–ІХ):

1) статтю 16 доповнити пунктом 4 такого змісту:

"4. Військовослужбовець, військовозобов'язаний або резервіст, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за його вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках (далі – особисте розпорядження).

Справжність підпису військовослужбовця Збройних Сил України, військовозобов'язаного, резервіста, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, на особистому розпорядженні засвідчує командир військової частини або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається у відповідних районних (міських) територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки за місцем реєстрації місця проживання або за місцем призову (прийняття) на військову службу такої особи, якщо такий призов (прийняття) на військову службу здійснювався (здійснювалося) не за місцем реєстрації місця проживання військовозобов'язаного або резервіста.

У разі складання особистого розпорядження військовослужбовцем Служби безпеки України, іншого органу або військового формування, крім Збройних Сил України, зазначених у підпункті 1 пункту 1 статті 3 цього Закону, справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує командир/керівник підрозділу органу (служби, військового формування) або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається в особовій справі військовослужбовця Служби безпеки України, іншого органу або військового формування, зазначених у підпункті 1 пункту 1 статті 3 цього Закону.

Порядок та строки передачі військовослужбовцем оригіналу особистого розпорядження командирі військової частини, командирі/керівнику підрозділу органу (служби, військового формування) для зберігання в особовій справі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Військовослужбовець, військовозобов'язаний або резервіст, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для

проходження служби у військовому резерві, має право у будь-який час скасувати особисте розпорядження або скласти нове.

Кожне нове особисте розпорядження скасовує дійсність попереднього.

Заборонено розголошувати зміст особистого розпорядження до встановлення факту загибелі (смерті) особи, яка його склала";

2) статтю 16¹ викласти в такій редакції:

"Стаття 16¹. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги

1. У випадках, зазначених у підпунктах 1–3 пункту 2 статті 16 цього Закону, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, зазначені у пункті 4 цієї статті.

2. За наявності особистого розпорядження право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, на користь яких складено таке особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеної в такому розпорядженні у відсотках.

Незалежно від змісту особистого розпорядження право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи у розмірі 50 відсотків частки, яка належала б кожному з них у разі призначення і виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

3. У разі відсутності особистого розпорядження або за наявності неохопленої особистим розпорядженням частки розміру одноразової грошової допомоги право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги (її частки) мають особи, визначені у пункті 4 цієї статті, у рівних частках.

4. До членів сімей загиблих (померлих) осіб, зазначених у підпунктах 1–3 пункту 2 статті 16 цього Закону, належать:

діти, у тому числі усиновлені, зачаті за життя загиблої (померлої) особи та народжені після її смерті, а також діти, стосовно яких загибла (померла) особу за її життя було позбавлено батьківських прав;

вдова (вдівець);

батьки (усиновлювачі) загиблої (померлої) особи, якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);

внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому

шлюбі, за умови що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб";

3) у статті 16³:

пункт 1 викласти в такій редакції:

"1. Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених підпунктами 1–3 пункту 2 статті 16 цього Закону, за відсутності особистого розпорядження призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її призначення та отримання, за їх особистою заявою або заявою їх законних представників.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених у пункті 4 статті 16¹ цього Закону, від призначення та отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений пунктом 9 цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання такої допомоги, у рівних частках.

Особам, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її виплата здійснюється незалежно від реалізації права на призначення та отримання такої допомоги будь-якою з осіб, зазначених у статті 16¹ цього Закону.

Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених підпунктами 1–3 пункту 2 статті 16 цього Закону, за наявності особистого розпорядження виплачується особі (особам), на користь якої (яких) складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеної в такому розпорядженні. У таких випадках розмір часток обраховується із суми, що залишилася після виплат, визначених абзацом другим пункту 2 статті 16¹ цього Закону.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених в особистому розпорядженні, від призначення та отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна з таких осіб у строк, встановлений пунктом 9 цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, у рівних частках.

Відмова від призначення та отримання одноразової грошової допомоги від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої) особи, а також недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, не допускається.

Особи, які мають право на одноразову грошову допомогу, можуть відмовитися від її призначення та отримання шляхом подання заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально";

після пункту 6 доповнити новим пунктом такого змісту:

"7. Міністерство оборони України, інші центральні органи виконавчої влади, що здійснюють керівництво військовими формуваннями та правоохоронними органами, а також органами державної влади, військовими формуваннями та правоохоронними органами, в яких передбачено проходження військової служби військовослужбовцями, навчальних (або перевірочних) та спеціальних зборів – військовозобов'язаними, проходження служби у військовому резерві – резервістами, територіальні центри комплектування та соціальної підтримки безоплатно в порядку електронної взаємодії отримують необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного реєстру судових рішень, Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних".

У зв'язку з цим пункти 7–9 вважати відповідно пунктами 8–10;

4) статтю 16⁴ доповнити пунктом 2 такого змісту:

"2. Одноразова грошова допомога не призначається особі, яка умисно позбавила життя чи вчинила замах на особу (осіб), яка (які) має (мають) відповідно до цього Закону право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягалася до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення щодо загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили.

У призначенні та виплаті одноразової грошової допомоги може бути відмовлено або її виплата припинена чи призупинена особі, щодо якої рішенням суду, яке набрало законної сили, встановлено факт ухиляння від виконання обов'язку щодо утримання загиблої (померлої) особи за її життя.

За наявності спору між особами, які мають право на призначення і виплату одноразової грошової допомоги, або між особами і органами, уповноваженими призначати та здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, щодо права на призначення і виплату одноразової грошової

допомоги та/або її розміру орган, уповноважений здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, призупиняє її виплату до вирішення спору у судовому порядку та набрання судовим рішенням законної сили".

3. У Законі України "Про Національну поліцію" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40–41, ст. 379; 2017 р., № 30, ст. 330; 2018 р., № 39, ст. 285):

1) у статті 97:

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"2. Поліцейський має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за її вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках (далі – особисте розпорядження).

Справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує керівник органу (закладу, установи) поліції або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається в особовій справі поліцейського, який його склав.

Порядок та строки передачі поліцейським оригіналу особистого розпорядження керівнику органу (закладу, установи) поліції для зберігання в особовій справі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Поліцейський має право у будь-який час скасувати особисте розпорядження або скласти нове.

Кожне нове особисте розпорядження скасовує дійсність попереднього.

Заборонено розголошувати зміст особистого розпорядження до встановлення факту загибелі (смерті) особи, яка його склала".

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою;
частину третю викласти в такій редакції:

"3. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України";

2) статті 98 і 100 викласти в такій редакції:

"Стаття 98. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги

1. У випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 97 цього Закону, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, визначені в цьому Законі.

2. За наявності особистого розпорядження право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають особи, на користь яких

складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеної в такому розпорядженні у відсотках.

Незалежно від змісту особистого розпорядження право на одноразову грошову допомогу мають малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи у розмірі 50 відсотків частки, яка належала б кожному з них у разі призначення і виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

3. У разі відсутності особистого розпорядження або за наявності неохопленої особистим розпорядженням частки розміру одноразової грошової допомоги право на призначення та отримання такої одноразової грошової допомоги (її частки) мають особи, визначені у частині четвертій цієї статті, у рівних частках.

4. До членів сімей загиблих (померлих) осіб, зазначених у пунктах 1 і 2 частини першої статті 97 цього Закону, належать:

діти, у тому числі усиновлені, зачаті за життя загиблої (померлої) особи та народжені після її смерті, а також діти, стосовно яких загиблу (померлу) особу за її життя було позбавлено батьківських прав;

один із подружжя, який пережив загиблу (померлу) особу;

батьки (усиновлювачі) загиблої (померлої) особи, якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);

внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, за умови що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

5. У випадках, передбачених пунктами 3–6 частини першої статті 97 цього Закону, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають відповідні поліцейські";

"Стаття 100. Призначення і виплата одноразової грошової допомоги

1. Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 97 цього Закону, за відсутності особистого розпорядження призначається і виплачується рівними частками всім особам,

які мають право на її призначення та отримання, за їх особистою заявою або заявою їх законних представників.

У разі відмови однієї з осіб, зазначених у частині четвертій статті 98 цього Закону, від отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений частиною восьмою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання такої допомоги, у рівних частках.

Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 97 цього Закону, за наявності особистого розпорядження виплачується особі (особам), на користь якої (яких) складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеної в такому розпорядженні. У таких випадках розмір часток обраховується із суми, що залишилася після виплат, визначених абзацом другим частини другої статті 98 цього Закону.

У разі відмови однієї з осіб, визначених в особистому розпорядженні, від отримання одноразової грошової допомоги, а також якщо одна з таких осіб у строк, встановлений частиною восьмою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання такої допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, у рівних частках.

Відмова від призначення та отримання одноразової грошової допомоги від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої) особи, а також недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, не допускається.

Особи, які мають право на одноразову грошову допомогу, можуть відмовитися від її призначення та отримання шляхом подання заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально.

2. Визначення інвалідності та ступеня втрати працездатності без визначення інвалідності поліцейським здійснюється в індивідуальному порядку державними закладами охорони здоров'я відповідно до законодавства.

3. У разі встановлення факту настання смерті поліцейського, а також особи, звільненої зі служби в поліції, внаслідок обставин, зазначених у пунктах 3–6 частини першої статті 97 цього Закону, якщо смерть настала протягом шести місяців після отримання інвалідності чи травми, внаслідок отримання яких поліцейський раніше отримував одноразову грошову допомогу згідно із зазначеними пунктами, виплата одноразової грошової допомоги особам, які мають право на її призначення та отримання, зазначеним у цьому Законі, здійснюється з вирахуванням суми допомоги, отриманої померлим.

4. У разі визначення інвалідності або часткової втрати працездатності без визначення інвалідності поліцейському, особі, звільненій зі служби в органах поліції, який (яка) на день отримання інвалідності, визначення відсотка часткової втрати працездатності без визначення інвалідності або на день його (її) звільнення з органів поліції займав (займала) посаду в державному органі, установі, організації або у вищому навчальному закладі, які виконують роботу в інтересах держави та її безпеки, із залишенням на службі в поліції, виплата одноразової грошової допомоги здійснюється за рахунок коштів тих органів державної влади, до яких вони були відряджені.

Виплата одноразової грошової допомоги особам, які мають право на її призначення та отримання в разі загибелі (смерті) працівника поліції, якщо поліцейський на день загибелі (смерті) займав посаду в державному органі, установі, організації або у вищому навчальному закладі, які виконують роботи в інтересах держави та її безпеки, із залишенням його на службі в поліції, здійснюється в порядку, визначеному цією статтею.

5. Одноразова грошова допомога у випадках, зазначених у частині третій цієї статті, призначається і виплачується за останнім місцем проходження служби поліцейським.

6. Міністерство внутрішніх справ України, органи Національної поліції безоплатно в порядку електронної взаємодії отримують необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного реєстру судових рішень, Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних.

7. Якщо особа одночасно має право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги з підстав, визначених цим Законом, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, визначених з різних підстав іншими законами та нормативно-правовими актами, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи.

8. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, визначеної цим Законом, можуть реалізувати його протягом трьох років з дня виникнення в них такого права";

3) статтю 101 доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Одноразова грошова допомога не призначається особі, яка умисно позбавила життя чи вчинила замах на особу (осіб), яка (які) має (мають) відповідно до цього Закону право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягалася до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення стосовно загиблої (померлої) особи, за рішенням суду, яке набрало законної сили.

У призначенні та виплаті одноразової грошової допомоги може бути відмовлено або її виплата припинена чи призупинена особі, щодо якої рішенням суду, яке набрало законної сили, встановлено факт ухиляння від виконання обов'язку щодо утримання загиблої (померлої) особи за її життя.

За наявності спору між особами, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або між особами і органами, уповноваженими призначати та здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, щодо права на її призначення та отримання та/або її розміру орган, уповноважений здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, призупиняє її виплату до вирішення спору в судовому порядку та набрання судовим рішенням законної сили".

4. У Законі України "Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України" від 20 березня 2023 року № 2980–IX:

1) у статті 1:

частину третю викласти в такій редакції:

"3. До членів сімей загиблих (померлих) осіб, зазначених у частині першій цієї статті, належать:

діти, у тому числі усиновлені, зачаті за життя загиблої (померлої) особи та народжені після її смерті, а також діти, стосовно яких загиблу (померлу) особу за її життя було позбавлено батьківських прав;

один із подружжя, який пережив загиблу (померлу) особу;

батьки (усиновлювачі) загиблої (померлої) особи, якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);

внуки загиблої (померлої) особи, якщо на момент її загибелі (смерті) їх батьки загинули (померли);

жінка (чоловік), з якою (з яким) загибла (померла) особа проживали однією сім'єю, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, за умови що цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;

утриманці загиблої (померлої) особи, визначені відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування";

доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. Особа, зазначена у частині першій цієї статті, має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату одноразової грошової допомоги особі (особам) за її вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках (далі – особисте розпорядження).

Незалежно від змісту особистого розпорядження право на одноразову грошову допомогу мають малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти, непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи у розмірі 50 відсотків частки, яка належала б кожному з них у разі призначення і виплати одноразової грошової допомоги за відсутності особистого розпорядження.

Справжність підпису на особистому розпорядженні засвідчує командир/керівник підрозділу/керівник органу, в якому така особа служить/працює, або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження зберігається в особовій справі особи, зазначеної у частині першій цієї статті.

Порядок та строки передачі особою, зазначеною в частині першій цієї статті, оригіналу особистого розпорядження командир/керівнику підрозділу/керівнику органу, в якому така особа служить/працює, для зберігання в особовій справі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Особа, зазначена у частині першій цієї статті, має право у будь-який час скасувати особисте розпорядження або скласти нове.

Кожне нове особисте розпорядження скасовує дійсність попереднього.

Заборонено розголошувати зміст особистого розпорядження до встановлення факту загибелі (смерті) особи, яка його склала";

2) частини першу і другу статті 3 викласти в такій редакції:

"1. Одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю призначається і виплачується за рішенням органу, визначеного Кабінетом Міністрів України.

Визначений Кабінетом Міністрів України орган безоплатно в порядку електронної взаємодії отримує необхідну інформацію від державних органів, які є власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, у тому числі з Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного реєстру судових рішень, Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів тощо, про осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги.

Порядок отримання інформації з реєстрів та інформаційних баз даних визначається розпорядником персональних даних, що містяться у відповідних реєстрах або базах даних.

2. Одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю особам, зазначеним у частині третій статті 1 цього Закону, за відсутності особистого розпорядження призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її призначення і виплату, за їх особистою заявою або заявою їх законних представників.

У разі відмови однієї із зазначених осіб від призначення і виплати одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений частиною п'ятою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення і виплату такої допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення і виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, в рівних частках.

Одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю особам, зазначеним у частині третій статті 1 цього Закону, за наявності особистого розпорядження виплачується особі (особам), на користь якої (яких) складено особисте розпорядження, у розмірі частки, визначеної в такому розпорядженні у відсотках. У таких випадках розмір часток обраховується із суми, що залишилася після виплат, визначених абзацом другим частини четвертої статті 1 цього Закону.

У разі відмови однієї із осіб, зазначених в особистому розпорядженні, від призначення і виплати одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, а також якщо одна із таких осіб у строк, встановлений частиною п'ятою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення і виплату такої допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на призначення і виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, в рівних частках.

Відмова від отримання одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої)

особи, а також недієдатних осіб та осіб, цивільна дієдатність яких обмежена, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, не допускається.

Особи, які мають право на призначення і виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, можуть відмовитися від її призначення та виплати шляхом подання заяви, справжність підпису на якій засвідчується нотаріально.

Особам, які мають право на призначення і виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, її призначення і виплата здійснюються незалежно від реалізації права на призначення і виплату такої допомоги іншими особами, зазначеними у частині третій статті 1 цього Закону";

3) статтю 4 доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю не призначається особі, яка умисно позбавила життя чи вчинила замах на особу (осіб), яка (які) має (мають) відповідно до цього Закону право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, або притягалася до адміністративної чи кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення щодо загиблої (померлої) особи за рішенням суду, яке набрало законної сили.

У призначенні та виплаті одноразової грошової допомоги може бути відмовлено або її виплата припинена чи призупинена особі, щодо якої рішенням суду, яке набрало законної сили, встановлено факт ухиляння від виконання обов'язку щодо утримання загиблої (померлої) особи за її життя.

За наявності спору між особами, які мають право на призначення і виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, або між особами і органами, уповноваженими призначати та здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, щодо права на її призначення і виплату та/або її розміру орган, уповноважений здійснювати виплату одноразової грошової допомоги, призупиняє її виплату до вирішення спору в судовому порядку та набрання судовим рішенням законної сили".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім пункту 3 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Цей Закон застосовується до правовідносин, які виникли до набрання ним чинності та пов'язані з призначенням та отриманням одноразової грошової допомоги для дітей загиблої (померлої) особи, зачатих за життя загиблої (померлої) особи та народжених після її смерті, за умови що одноразова грошова допомога не призначалася жодній із осіб, які мали право на отримання такої допомоги.

3. Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо прийняття та/або оновлення нормативних актів органів виконавчої влади, що впливають з цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом.

Президент України

м. Київ
9 грудня 2023 року
№ 3515-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ